

Italiýadaky Gaýtadan döreýiş eýýamynyň sungaty Ýewropanyň beýleki ýurtlarynda sungatyň ösmegine uly täsir edipdir. Emma italyan ussatlarynyň gazanan üstünliklerini özleşdirmek bilen Germaniýanyň, Gollandiýanyň we Ispaniýanyň beýik suratkeşleri dünýä sungatyna köp täze zatlary girizipdirler. Germaniýada Albreht Dýurer (1471-1528), Gollandiýada Rembrandt wan Reýn (1606-1669) we Ispaniýada Diego Welaskes (1599-1660) Ýewropada suratkeşligiň ösüşine uly goşant goşupdyrlar.

Gollandiýada suratkeşligiň portret, peýzaž we natýurmort ýaly ugurlary ösüpdir. Rembrandt şeýle suratkeşleriň hatarynda bolupdyr. Onuň döreden eserleriniň bir muň baş ýüz sanysy biziň günlerimize gelip ýetipdir. Adamyň gylyk-häsiýeti, akylyly we başdan geçiren gaýgy-hesreti Rembrandtyň üns merkezinde bolupdyr. Ol özüni we özüne ýakyn adamlaryň suratlaryny çekende, adam keşbini biçak köp dürli görnüşli äheňde görkezipdir. Suratkeşiň ýagtyny-garaňkyny utgaşdyryp peýdalanmagy başarmagy onuň gazanan üstünligi bolupdyr. Ol ýagtynyň kömegi bilen şekildäki iň möhüm zada üns berýär, onuň manysyny açyp görkezýär: ýagtylyk şöhleleri ýüzi garaňkydan sogrup alýan ýaly bolup, adamyň içki dünýäsini ýüze çykarýar.

«Azaşan ogluň gaýdyp gelmegi» diýen suraty Rembrandtyň çeken iň gowy eserleriniň biri bolup, ol onuň ölmeziniň öň ýanynda döredilipdir. Bu surat tomaşaçylarda gowy duýgulary: adamlara bolansöýgini, adama ynamy, onuň ökünmegine we düzelmegine bolan ynamy döredýär.

Enejan MUHAMMETBERDIÝEWA
Döwletmämmet Azady adyndaky
Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň talyby